

हिमसंस्कृतवार्ताः

दैनिक ई-संस्कृतवार्तापत्रम्

himsanskritvartah
e-Sanskritnewspaper

नवा प्रेरणा नवोत्साहः

हिमाचलप्रदेशस्य संस्कृतशिक्षकाणां नूतनः प्रकल्पः

■ पृष्ठ-4 ■ वर्ष-3 ■ अङ्क-91

1

24.01.2024 बुधवासरः वि.सं. २०८० पौषशुक्ल चतुर्दशी माघ १० प्रविष्टांशः

Website- www.himsanskritam.com Email-himsanskrit@gmail.com

हिमाचलपथपरिवहन
निगमेन अयोध्यायाः
कृते षट् मार्गाणां कृते
आवेदनं कृतम्

जदयू इत्यस्मै महत्
आघातम्,
डॉ. सुनीलः दलात्
त्यागपत्रं दत्तवान्,

|| श्रीरामायणकथा ||
लङ्काकाण्डम्!
(द्विषष्टितमः सर्गः)
पुष्पकविमानेन
श्रीरामचन्द्रस्य
अयोध्यायात्रा,

प्रासङ्गिकवार्ताः

कर्पूरीठाकुरं मरणोपरान्तं
भारतरत्नम् ; वञ्चितानां
हितार्थं सदैव कार्यं
कृतवान् बिहारस्य
पूर्वमुख्यमन्त्रिः

नेताजीसुभाषचन्द्र-
बोसवर्याय तस्य
जयन्त्युपलक्ष्ये
श्रद्धाञ्जलिः

राष्ट्रपति द्रौपदी मुर्मुः प्रधानमन्त्री
नरेन्द्रमोदी च
नेताजीसुभाषचन्द्रबोस वर्याय
तस्य जयन्त्युपलक्ष्ये श्रद्धाञ्जलिं
समर्पितवन्तौ । राष्ट्रपतिः मुर्मुः
राष्ट्रपतिभवने नेताजी
सुभाषचन्द्रबोस वर्यस्य चित्रे
पुष्पाञ्जलिम् अपि अर्पितवती ।
राष्ट्रपतिः मुर्मुः इत्यनया स्वीय
सन्देशे प्रोक्तं यत् श्रीबोसः
भारतस्य स्वतंत्रतायै
असाधारणप्रतिबद्धतायाः प्रदर्शनं
कृतवान् । प्रधानमन्त्रिणा उक्तं यत्
देशस्य स्वतंत्रतायै तस्य समर्पणं
प्रेरणास्पदं वर्तते । अन्येऽपि
नेतारः संविधान-सदेन
नेताजीबोस वर्याय पुष्पाञ्जलिं
समर्पितवन्तः ।

उत्तरप्रदेशस्य षष्ठी
पैराशूटफिल्ड-
चिकित्सालयः

सुभाषचन्द्रबोस आपत्-
प्रबन्धनपुरस्काराय चयनितः

उत्तरप्रदेशस्य षष्ठी पैराशूटफिल्ड
-चिकित्सालयः आपत्-प्रबन्धने
उत्कृष्ट-कार्याणां कृते
चतुर्विंशत्यधिक द्विसहस्र-
तमवर्षस्य सुभाषचन्द्रबोस
आपत्-प्रबन्धनपुरस्काराय
चयनितः । केन्द्रेण आपात्-
प्रबन्धनस्य क्षेत्रे भारते व्यक्तिभिः
संघटनैः च प्रदत्त सहयोगान्
सम्मानयितुमेव अस्य वार्षिक-
पुरस्कारस्य स्थापना कृता । अस्य
पुरस्कारस्य घोषणा प्रत्येकवर्षस्य
त्रयोविंशतिः दिनांके सुभाष-
चन्द्रबोस-वर्यस्य जयन्त्युपलक्ष्ये
क्रियते । अस्मिन् पुरस्कारे
एकपञ्चाशत् लक्षरूपकाणां
पुरस्कारं समेत्य प्रमाणपत्रं
संस्थायै अपि च
पञ्चलक्षरूपकाणां पुरस्कारं
प्रमाणपत्रं च व्यक्ति- विशेषं
प्रदास्यते ।

राष्ट्रीय-हिम-हॉकी प्रतियोगिता : पुरुषवर्गस्य
अन्तिमपक्षे भारतीयतिब्बतसीमापुलिसबलम्

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः।

काजानगरे प्रचलति राष्ट्रियहिमहॉकीप्रतियोगितायां
पुरुषवर्गे भारतीयतिब्बतसीमापुलिसबलम्
(आईटीबीपी) अन्तिमपक्षे प्रवेशं कृतवान् अस्ति।
सोमवासरे उपान्त-क्रीडायां
भारतीयतिब्बतसीमापुलिसबलेन सेना-पक्षस्य
निष्कासनं कृतम् । अन्तिमपर्यन्तं गन्तुं द्वयोः दलयोः
मध्ये रोचका स्पर्धा आसीत् । प्रारम्भे सेना द्वौ गोलौ
कृत्वा अग्रतां प्राप्तवती।
भारतीयतिब्बतसीमापुलिसबलम् (आईटीबीपी)
पुनरागमनं कृत्वा मेलनं समं कृतवान् ।
निर्धारितसमयपर्यन्तं द्वौ अपि दलौ २-२ गोलानि
कृत्वा बद्धौ आस्ताम् ।

अन्ते उभयदलेभ्यः पञ्चनिमेषाः दत्ताः, प्रथमं गोलं
यत् दलं करोति तत् विजेता इति घोषितं भविष्यति
इति उक्तम्। एवं प्रकारेण आईटीबीपी एकं गोलं
कृत्वा मेलनं जित्वा अन्तिमपक्षे प्रविष्टवान् । यत्र
द्वितीयं उपान्तप्रतियोगिता लद्दाख-हिमाचलयोः मध्ये
अभवत् । अस्मिन् लद्दाखः हिमाचलस्य उपरि ६-२
इति अंकैः विजयं प्राप्तवान् । हिमाचलं पुरस्कार-
स्पर्धातः बहिः आसीत् अधुना लद्दाख-दलम्
आईटीबीपी-दलेन सह अन्तिम-क्रीडां करिष्यति ।

महिलावर्गे हिमाचलप्रदेशः विजयं प्राप्तवान्
अपरपक्षे महिलावर्गे प्रथमं मेलनम्
लद्दाखराजस्थानयोः मध्ये आसीत् । अस्मिन् लद्दाखः
राजस्थानं ९-० इति अंकैः पराजितवान् । द्वितीयं
मेलनम् हिमाचल-तेलाङ्गनयोः मध्ये अभवत् ।
अस्मिन् हिमाचलम् ४-० इति अंकैः विजयं प्राप्तवान्
। अन्तिमं मेलनम् आईटीबीपी-राजस्थानयोः मध्ये
आसीत् । अस्मिन् भारतीयतिब्बतसीमापुलिसबलम्
८-० इति अंकैः विजयं प्राप्तवान् ।

राममन्दिरस्य कपाटं
सामान्यनागरिकेभ्यः उद्घाटिताः

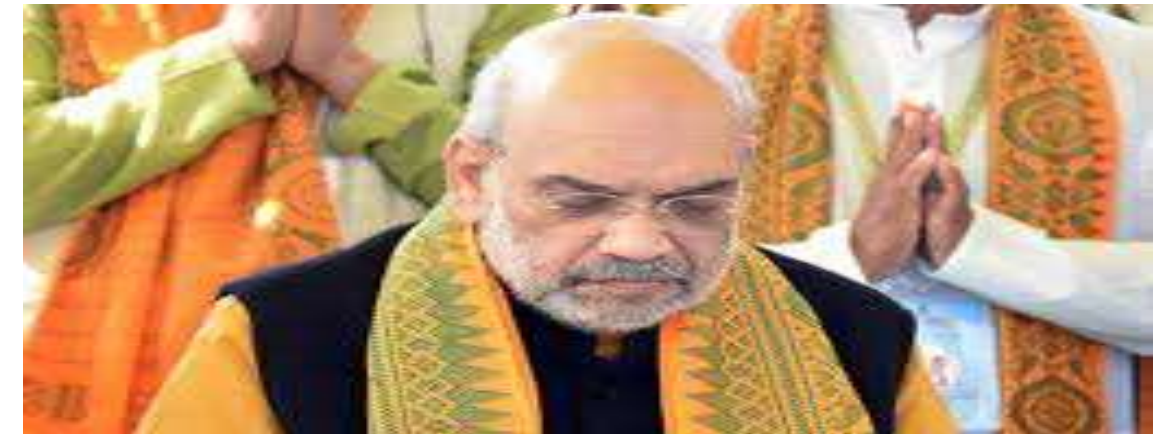

रामललाप्राणप्रतिष्ठा समारोहस्यानन्तरम् अद्यारभ्य
मन्दिरस्य कपाटं सामान्यनागरिकाणां कृते
उद्घाटितम्। मन्दिरस्य बहिः बृहतसंख्यायां श्रद्धालवः
समागताः सन्ति। नवनिर्मिते मन्दिरे प्रातः पूजाचर्चनार्थं
रामभद्रस्य दर्शनार्थं च महतीसंख्यायां भक्ताः
समागताः। कोटिशः संख्यायां जनाः स्वीय गृहेषु
मन्दिरेषु च प्राणप्रतिष्ठा समारोहस्य सजीव प्रसारणं
दृष्टवन्तः । अस्मिन्वसरे सम्पूर्ण देशे-
समारोहस्याऽपि आयोजनमभवत्।

'हमारा संविधान, हमारा
सम्मान' इत्यस्य उद्घाटनम् अद्य

उपराष्ट्रपति जगदीपधनखडः भारतस्य पञ्चसप्ततिः
तमे गणतन्त्रदिवसस्योपलक्ष्ये वर्षव्यापी अखिल-
भारतीय-अभियानस्य 'हमारा संविधान, हमारा सम्मान'
इत्यस्य उद्घाटनम् अद्य दिल्ली करिष्यति। भारतस्य
संविधाने निहितानां सिद्धान्तानां प्रति
सामूहिकप्रतिबद्धतायाः पुनः पुष्टिकरणं, राष्ट्र-संयोजनस्य
मूल्यान् आमामानयितुं च अस्याभियानस्य उद्देश्यम्
वर्तते। इति कानून-न्याय- मन्त्रालयेन उक्तम्।

भारतीयापराधिक न्याय प्रणाली
आगामी पञ्चवर्षेषु विश्वस्य
सर्वाधिक-आधुनिक प्रणाली भविष्यति

केन्द्रीय गृह मन्त्रिणा अमितशाहेनोक्तं यत्
भारतीयापराधिक न्याय प्रणाली आगामी पञ्चवर्षेषु
विश्वस्य सर्वाधिक-आधुनिक प्रणाली भविष्यति ।
श्रीशाहेन अद्य गांधीनगरे राष्ट्रिय परीक्षण- विज्ञान-
विश्वविद्यालये डिजिटल फॉरेंसिक इत्यस्मिन् उत्कृष्टता
केन्द्रस्य उद्घाटनानन्तरम् इदमुक्तम्। तेनोक्तं यत्
सर्वकारेण देशे सार्धैकशतं वर्षं यावत् पुरातनापराधिक
न्यायप्रणाल्यां महत्त्वपूर्ण परिवर्तनं कृतम् अपि च त्रयः
नूतनाः विधयः अपि समानीताः।
आपराधिकन्यायप्रणाल्यां फॉरेंसिक विशेषज्ञानां
आवश्यकतां सम्पूरयितुं राष्ट्रियपरीक्षण-विज्ञान-
विश्वविद्यालयस्य स्थापना जाता। श्रीशाहेन प्रोदीरितं
यत् राष्ट्रिय-परीक्षण-विज्ञान- विश्वविद्यालयः न केवलं
क्षमतानिर्माणे सहयोगं करिष्यति अपितु परीक्षणेऽपि
सहाय्यं करिष्यति। अमितशाहेन परीक्षण विज्ञानस्य
परीक्षणेतर कार्येषु अपि विभागस्यास्य प्रयोगस्य-उपरि
बलं प्रदत्तम्। तेनोक्तं यत् अपराधावरोधने व्यावहारिक
परीक्षण विज्ञानस्य प्रयोगं भवेदिति ।

सुभाषितम्

क्षणशः कणशश्चैव
विद्यामर्थं च साधयेत्।
क्षणत्यागे कुतो विद्या
क्षणत्यागे कुतो धनम्॥

भावार्थ- क्षण-क्षण विद्या के लिए और
कण-कण धन के लिए प्रयत्न करना
चाहिए। समय नष्ट करने पर विद्या और
साधनों के नष्ट करने पर धन कैसे प्राप्त हो
सकता है।

प्रतीकसाठवे मुम्बई

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे
व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते
सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

हिमाचलपथपरिवहननिगमेन अयोध्यायाः कृते षट् मार्गाणां कृते आवेदनं कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - कार्यालयीयः

प्रतिनिधिः। अयोध्यायाः कृते बसयानानि चालयितुं

हिमाचलपथपरिवहननिगमेन ६ मार्गाणां कृते आवेदनं कृतम्।

यातायातप्रबन्धकस्य दिल्ली इत्यस्य क्षेत्रप्रतिवेदनस्य अनन्तरं निगमेन

मार्गानुज्ञापत्रप्राप्तेः प्रक्रिया आरब्धा।

शिमला, मनाली, धर्मशाला, हमीरपुरम्, ऊना, नालागढं इत्यादि क्षेत्रेभ्यः

अयोध्यानगरीं प्रति बसयानानि प्रचलिष्यन्ति। दिल्लीतः

निगमबसयानानि यमुना, आगरालखनऊ द्रुतमार्गेण च

अयोध्यानगरीं गमिष्यन्ति। दिल्लीतः अयोध्यापर्यन्तं ७३२ किलोमीटर दूरं

बसयानानि १३ होरासु गमिष्यन्ति। नालागढतः अयोध्यायाः कृते प्रथमा

बससेवा आरभ्यत इति योजना अस्ति। बसयाने चालकाः देहल्यां अयोध्यायां च

परिवर्तनं करिष्यन्ति। यमुना, आगरालखनऊ द्रुतमार्गे स्थितेषु भोजनालयेषु

च भोजनार्थं बसयानं स्थगयितुं शक्यते। योजना अस्ति यत् दिल्लीनगरस्य

आनन्दविहार- टर्मिनलतः प्रातः ७:४५ वादनात् पूर्व बसयानं प्रस्थातव्यम्, यतः

तदनन्तरं उत्तरप्रदेशपरिवहननिगमस्य बसयानानि नियमितान्तरेण

अयोध्यानगरं प्रति प्रस्थान्ते। अयोध्या धाम ISBT इत्यत्र बसपार्किङ्गस्य सुविधा उपलभ्यते।

हिमाचलपथपरिवहननिगमस्य प्रबन्धनिदेशकः रोहनचंदाकुरः अवदत् यत् क्षेत्रप्रतिवेदनस्य आधारेण हिमाचलतः अयोध्यापर्यन्तं षट् मार्गाणां कृते आवेदनं कृतम् अस्ति। यमुना, आगरालखनऊ द्रुतमार्गेण च बसयानानि अयोध्यानगरं गमिष्यन्ति। यात्रिकाणां संख्यायाः आधारेण बसयानानां दैनिकं वा साप्ताहिकं वा संचालनस्य निर्णयः भविष्यति।

अयोध्यायाः कृते

यात्रिकानाम् आह्वानम्

दीर्घदूरमार्गेषु यात्रिकानाम् संख्या आह्वानं भवितुम् अर्हति। अधिकांशजनेभ्यः दीर्घदूरं यावत् रेलयानं रोचन्ते। क्षेत्रप्रतिवेदनेषु दैनिकस्य स्थाने साप्ताहिकरूपेण वा १५ दिवसेषु एकवारं वा बसयानानां संचालनं करणीयम् इति सूचितम् अस्ति।

मुख्यमंत्रिणा सह अमिलन् चलचित्र अभिनेतारः नानापाटेकरः राजपालयादवः, निर्देशकः अनिल शर्मा च

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। प्रसिद्धाः अभिनेतारः नाना पाटेकरः राजपालयादवः, निर्माता अनिलशर्मा इत्यादयः जर्नी चलचित्रस्य एककसदस्याः गतदिवसे सायं मुख्यमंत्रिणः आवासे ओकोवर- इत्यत्र मुख्यमंत्रिणा सह शिष्टाचारमेलनं कृतवन्तः। मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् राज्यसर्वकारः हिमाचले चलचित्रनिर्माणाय प्रोत्साहनं ददाति। हिमाचलः समृद्धसंस्कृतेः, इतिहासस्य, चित्रमयस्थानानां च कृते प्रसिद्धः अस्ति। हिमाचलस्य चलच्चित्रनिर्माणस्य प्राधान्यगन्तव्यस्थानरूपेण विकासाय सर्वकारेण व्यापकचलचित्रनीतिः निर्मिता अस्ति। अस्य अन्तर्गतं सूचना-जनसम्पर्कविभागे एकं चलचित्रसुविधाकेन्द्रं स्थापितं भविष्यति यत् एकस्यैव गवाक्षेण कार्यं करिष्यति तथा च एतस्य माध्यमेन चलचित्रनिर्माणसम्बद्धानि सर्वाणि अनुमोदनानि अनुमतिः च त्रिकार्यदिनान्तरे ऑनलाइनप्रक्रियाद्वारा सुनिश्चिताः भविष्यन्ति।

मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः अवदत् यत् चलचित्रनिर्मातृभ्यः उत्तमसुविधानां प्रदानेन सह राज्यसर्वकारः उत्तमानि अधिकविकसितानि च शूटिंगस्थानानि अपि प्रदास्यति। राज्यसर्वकारः चलचित्र- एककानां कृते राज्यस्य विभिन्नेषु भागेषु स्थितानां विमानपट्टिकानां, हेलीपैड-इत्यस्य च उपयोगं चलच्चित्रस्य बहिः शूटिंग-कृते अपि प्रदास्यति। मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् राज्ये न्यूनातिन्यूनं ५० प्रतिशतं गृहीत-उत्कृष्टचलचित्रेषु वार्षिकचलचित्रपुरस्कारस्य स्थापनायाः अपि विषये सर्वकारः विचारयति। राज्यसर्वकारः चलचित्रमहोत्सवानां, पुरस्काराणाम्, अन्येषां कार्याणां च आयोजनार्थं चलचित्रविकासकोषस्य स्थापनां करिष्यति।

मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः- वनमित्रचयनप्रक्रियायाः शारीरिकपरीक्षा फरवरीतः

पुलिसचयनप्रक्रियायाः त्वरिततायै अपि निर्देशाः

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। मुख्यमन्त्रिणः

सुखविन्दरसिंहसुक्खुः अध्यक्षतायां भौमवासरे प्रशासनिकसचिवैः सह गोष्ठी अभवत्। अस्मिन् अवसरे सः

अवदत् यत् राजीवगान्धी- स्टार्टअप- योजनायाः आगामिषु चरणेषु सौर-ऊर्जा परियोजनानां स्थापनायाः

अपि च मत्स्यपालनस्य कृते आर्थिकसहायता प्रदत्ता भविष्यति। एतयोः योजनयोः शीघ्रमेव

मानकसञ्चालनप्रक्रियाः सज्जीकर्तुं सः निर्देशं दत्तवान्। सः अवदत् यत् वनमित्रस्य नियुक्तिप्रक्रिया वनविभागे प्रचलति,

शारीरिकपरीक्षा अपि आगामिमासस्य प्रथमसप्ताहात् आरभ्यते। सः पुलिसविभागे १२२६ पुलिसारक्षकपदानां

पूरणस्य प्रक्रियां शीघ्रं कर्तुं निर्देशं दत्तवान्। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः प्रत्येकमासस्य अन्तिमदिनद्वये

राजस्वलोकायुक्त्यालयस्य आयोजनं कर्तुं अधिकारिभ्यः निर्देशं दत्तवान्। एतेषां लोकन्यायालयानां उत्साहवर्धकाः

परिणामाः सम्मुखम् आगच्छन्ति। एतावता एतेषु न्यायालयेषु इन्तकालस्य ६५००० तः अधिकाः

लम्बितप्रकरणाः, तकसीमस्य ४००० तः अधिकाः च प्रकरणाः निस्तारिताः सन्ति। सः अवदत् यत्

वर्तमानसर्वकारः जनसर्वकारः इति कारणतः जनानां समस्यानां समाधानं राज्यसर्वकारस्य सर्वोच्चप्राथमिकता

अस्ति। मुख्यमन्त्री अवदत् यत् बिजलीमहादेव-रोपवे-निर्माणार्थं केन्द्र-राज्यसर्वकारयोः मध्ये ज्ञापनपत्रे हस्ताक्षरं

कृतम्। परियोजना अद्वितीया भविष्यति यतः लाभः द्वयोः सर्वकारयोः मध्ये ५०-५० अनुपातेन भागः भविष्यति।

पर्यटनस्य स्थानीयजनानाञ्च सुविधायै रज्जुमार्गस्थापनार्थं अतिरिक्तस्थलानां परिचयाय अपि सः निर्देशं दत्तवान्।

मुख्यमन्त्री सुक्खुः श्रम-रोजगारविभागाय नियोक्तृणां सुविधायै कुशलजनशक्तिसम्बद्धानां सम्पूर्णानां विवरणानां

डिजिटलीकरणं कर्तुं निर्देशं दत्तवान्। सः हिमाचलीयुवकान् विदेशेषु कार्यावकाशान् अन्वेष्टुं निर्देशं

दत्तवान् अपि च इजरायल- स्कैण्डिनेवियन-देशेषु चिकित्सा-नर्सिंग-कर्मचारिणां महती याचना वर्धिता इति च अवदत्।

मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् स्वरोजगारस्य प्रवर्धनार्थं राज्यसर्वकारेण ६८० कोटिरूप्यकाणां

राजीवगान्धी स्टार्टअप योजना आरब्धा। प्रथमचरणस्य ई-टैक्सी- अनुज्ञापत्रं निर्गमनं विहाय ई-टैक्सी-क्रयणार्थं ५० प्रतिशतं अनुदानं प्रदत्तं भविष्यति। सः अवदत् यत्

एतावता १२२१ आवेदकाः अस्मिन् महत्त्वाकांक्षिणी योजनायां रुचिं प्रदर्शितवन्तः। सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारेण

हरितगतिशीलतायाः प्रवर्धनार्थं सर्वकारीयविभागेषु डीजल-पेट्रोल-वाहनानां क्रयणं प्रतिबन्धितम् अस्ति। राज्ये ई-वाहनानां सुचारुरूपेण

संचालनाय आवश्यकानि चार्जिंग-अन्तर्निर्मितानि सज्जीकृतानि सन्ति। सः ई-चार्जिंग-स्थानक-स्थापनस्य प्रक्रियां शीघ्रं कर्तुं निर्देशं दत्तवान्।

ई-वाहनेषु आगच्छतां पर्यटकानां सुविधायै हिमाचलप्रदेश- पर्यटनविकास-निगमस्य होटलसङ्कुलेषु ई-चार्जिंगस्थानकानि स्थापितानि

भविष्यन्ति इति च अवदत्।

प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी- 25 जनवरी दिनाङ्के यूनः सम्बोधयिष्यति

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः

प्रतिनिधिः। हिमाचलस्य भाजपादलस्य प्रदेशाध्यक्षः डॉ राजीवबिंदलः उक्तवान्

यत् २५ जनवरी हिमाचलप्रदेशस्य कृते महत्त्वपूर्णः दिवसः अस्ति। यदा राज्यं पूर्णावस्थां प्राप्नोत्। राज्यस्य जनान्

हिमाचलदिवसस्य अभिनन्दनं कुर्वन् सः अवदत् यत् २५ जनवरी दिनाङ्के संविधानदिवसः अपि अस्ति। अस्मिन्

दिने देशस्य प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी यूनः सम्बोधयिष्यति। राज्यभाजपादलं

प्रधानमन्त्रिणः नरेन्द्रमोदिनः सजीव-प्रसारणस्य व्यवस्थां कृतवान्।

६८ विधानसभाक्षेत्रेषु ६८ स्थानेषु पटलस्थापनं कृत्वा प्रधानमन्त्रिणः

सम्बोधनं सजीवं प्रदर्शयिष्यते। सः १८ तः २५ वर्षाणां मध्ये युवकयुवतीभ्यः

आग्रहं कृतवान् यत् ते २५ जनवरी दिनाङ्के प्रधानमन्त्रिणः नरेन्द्रमोदिनः

वचनं निश्चितरूपेण श्रृण्वन्तु। भारतं युवादेशः अस्ति। विश्वे सर्वाधिका यूनां

संख्या भारते अस्ति। नरेन्द्र मोदी यूनां कृते प्रेरणादायकः अस्ति। सार्धनववर्षेषु

प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी देशं विकासमार्गे अग्रे नीतवान् इति सः उक्तवान्। यदा

मार्गाणां विस्तारः कृतः, रेलमार्गस्य विस्तारः कृतः, विमानयानयानस्य

विस्तारः कृतः, दुर्बलकल्याणकारी-योजनानां प्राधान्यं दत्तम्।

भारतं हाङ्गकाङ्ग अतिक्रम्य शेयरविपणिः पूञ्जीकरणस्य दृष्ट्या विश्वस्य चतुर्थं बृहत्तमं शेयरविपणिः जातम्

भारतस्य शेयरविपणिः हाङ्गकाङ्ग अतिक्रम्य प्रथमवारं वैश्विकरूपेण चतुर्थं

बृहत्तमं शेयरविपणिः जातम्। इक्विटी ट्रेडिंग् मञ्चं, डाटा सेवां च प्रदातुं

कम्पनी ब्लूमबर्ग् इत्यस्य अनुसारं भारतीयविनिमयस्थानेषु सूचीकृतानां

शेयर्स इत्यस्य पूञ्जीकरणं ४३ खरबं ३० अरब डॉलरं यावत् अभवत् एतत्

हाङ्गकाङ्ग-नगरस्य ४२ खरब-डॉलर-१० अरब-डॉलर-रूप्यकात् अधिकम् अस्ति।

गतमासस्य ५ दिनाङ्के भारतस्य शेयरविपण्याः पूञ्जीकरणं प्रथमवारं

चत्वारिंशत् खरबं डॉलरं पारं गतम्। भारतीय-शेयर-विपण्यां वर्धमानस्य

खुदरा-निवेशकानां, संस्थागत-विदेशीय-निवेशकानां निरन्तर-प्रवाहस्य,

सशक्त-निगम-उपार्जनस्य, सशक्त-आर्थिक-मूलभूतस्य च कारणेन अभवत्

बीसीसीआई पुरस्काराः घोषिताः

शुभमन-गिलः २०२३ वर्षस्य उत्तमः क्रिकेट-क्रीडकः (क्रिकेटर-ऑफ-द-ईयर) अभवत्, शास्त्री आजीवन-उपलब्धि- पुरस्कारं (लाइफटाइम अचीवमेंट अवॉर्ड) प्राप्तवान्

हिमसंस्कृतवार्ताः - नरेश मलोटिया भारतीय-क्रिकेट-नियन्त्रण-मण्डलेन मंगलवासरे एकस्मिन् समारोहे भारतस्य दिग्गज- क्रिकेट- क्रीडकानां सम्मानः कृतः। अस्मिन् काले भारतस्य वर्षस्य सर्वोत्तमः अन्तर्राष्ट्रीय- क्रिकेट- क्रीडकौ (क्रिकेटर-ऑफ-द-ईयर) चयनितौ शुभमनगिलः, दीप्तिशर्मा च सर्वाधिक- चर्चा प्राप्तवन्तौ। एवमेव रवि शास्त्रिणं आजीवन- उपलब्धि- पुरस्कारः (लाइफटाइम अचीवमेंट अवॉर्ड) प्रदत्तः। २०१९ तः परं प्रथमवारं बीसीसीआई इति संस्था क्रीडकानां कृते पुरस्कारं दत्तवती अस्ति। हैदराबादनगरे आयोजिते समारोहे सम्पूर्णः भारतीयक्रिकेटदलः उपस्थितः आसीत्।

शमी-बुमराह-अश्विनाः अपि सम्मानं प्राप्तवन्तः

बीसीसीआई इति संस्था ४ वर्षाणि यावत् पुरस्कारं दत्तवती। भारतस्य सर्वोत्तम-क्रीडकस्य कृते मोहम्मदशमी इत्यस्मै २०१९-२०, रविचन्द्रन- अश्विन इत्यस्मै २०२०-२१, जसप्रीत- बुमराहाय २०२१-२२, शुभमन-गिलः इत्यस्मै २०२३ वर्षस्य कृते एषः सम्मानः प्रदत्तः। महिलावर्गे दीप्तिशर्मा २०२३ तमस्य वर्षस्य सर्वोत्तमा क्रीडिका इति निर्वाचिता। २०२० तः २०२२ पर्यन्तं एषः पुरस्कारः एकीकृतः आसीत्। स्मृति-मंधाना २०२०-२२ तमवर्षस्य सर्वोत्तम-क्रीडिका इति नामाङ्किता, यत्र दीप्तिशर्मा २०१९-२० तमस्य वर्षस्य पुरस्कारं प्राप्तवती।

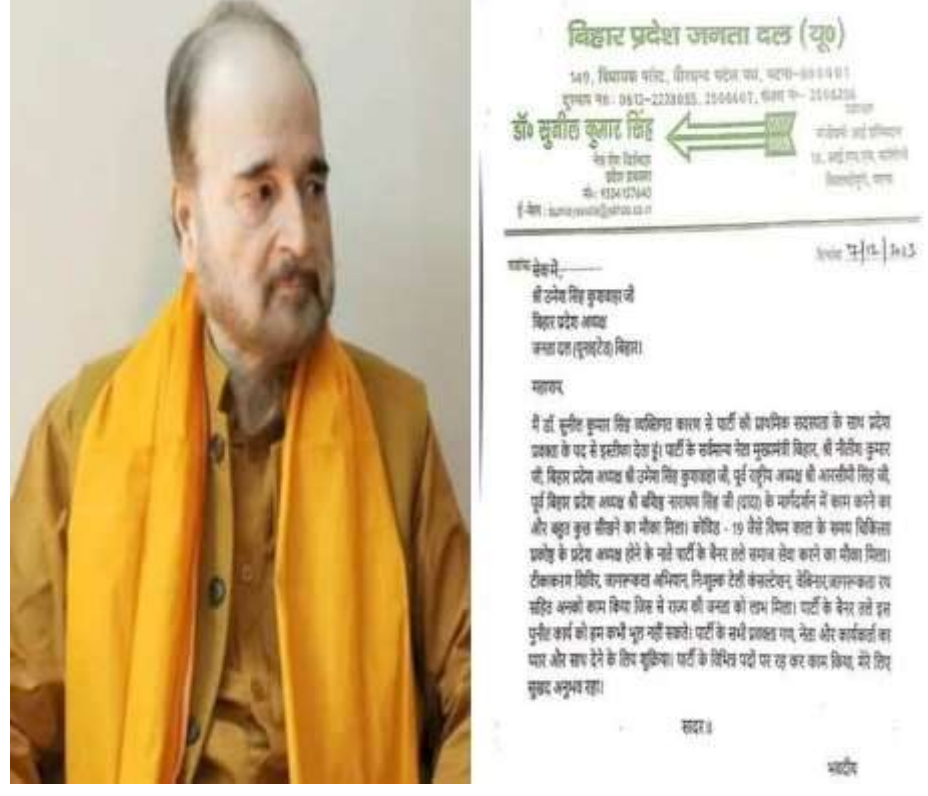
श्रीरामस्य आदर्शान् मानवाः स्वजीवने

धारयेयुः-प्रोफेसर एम.सी.पाण्डेमहोदयः

वार्ताप्रेषकः-डॉ.मूलचन्द्रशुक्लः।रामनगरम्। सरोकार-साहित्यिक-सांस्कृतिक-संस्था-रामनगरम्, पी.एन.जी.राजकीय-स्नातकोत्तर- महाविद्यालय-रामनगरं च उभयोः संयुक्त-तत्त्वावधाने "लोके रामः" इति विषयं पुरस्कृत्य एकस्य/एकस्याः विचारस्य/संवादगोष्ठ्याः आयोजनं विहितम्। कार्यक्रमस्य मुख्यवक्तृत्वेन उत्तराखण्ड-विद्यालयी-शिक्षा-परिषद्द्वारा रामनगरस्य संयुक्तसचिवेन विनोदप्रसादसिमल्टीमहोदयेन आध्यक्ष्यं च महाविद्यालयस्य प्राचार्येण प्रो.एम.सी.पाण्डेमहोदयेन निर्व्यूढम्। विचार-गोष्ठी-सत्रे इतिहास- विभागस्य प्राध्यापकः डॉ.शरदभट्टमहोदयः वक्ति यत् श्रीरामो भारतीयायाः चिन्तनपरम्परायाः आदर्शव्यक्तित्वं वर्तते। 500 (पञ्चशतात्मकवर्षाणां) दीर्घकालानन्तरम् अयोध्यायां श्रीरामस्य प्राणप्रतिष्ठा-माध्यमेन सनातन-भारतीय-मूल्यानां प्रतिष्ठापनमस्ति यच्च कलिकाले रामराज्यस्य सङ्कल्पनां मूर्तरूपं प्रस्तोष्यति। डॉ.शंकरमण्डलः वदति यत् श्रीरामस्य आदर्श-चरित्रं स्वाचरणे अवतारयितुं यत्नो विधेयः। संस्कृत-विभागस्य प्रभारी डॉ.मूलचन्द्र-शुक्ल-महोदयेन शास्त्रियव्याख्यापुरस्सरं प्रोक्तं यत् श्रीरामः लोकरञ्जरूपेण लोकमङ्गलरूपेण च अस्मत्समक्षं समायाति। तेनोक्तं यत् अवधनगर्यां श्रीरामस्य प्राणप्रतिष्ठानन्तरं भारतीयसंस्कृतिसंस्कारयोः जागरणमपि भविष्यति।राज्यकराधिकारी मितेश्वरः आनन्द-महोदयः लोक-शब्दस्य अवधारणा लोके रामस्य महत्त्वविषये च स्वोद्बोधनं दत्तवान्। मुख्यवक्ता विनोदप्रसादसिमल्टीमहोदयः सारगर्भितं व्याख्यानं प्रस्तुतुं अवोचत् यत् रामस्य मर्यादितजीवनेन जनाः सामाजिकनैतिकतां प्रति स्व-अवदानपुरस्सरम् अग्रेसरुं प्रयासं करिष्यन्ति। सः अस्मिन् प्रसङ्गे विविध-प्रासङ्गिक-उदाहरणादिमाध्यमेन जनान् सम्मोहयति। सरोकार-संस्थायाः सचिवः डॉ.अनुपम-शुक्लमहोदयः स्ववक्तव्ये अकथयत् यत् रामचरितं "वसुधैव कुटुम्बकम्" इति भारतीयभावनया विश्वकल्याणाय मार्गमन्वेषयति। स्व-अध्यक्षीयोद्बोधने महाविद्यालयीय-प्राचार्यः प्रो.एम.सी.पाण्डे महोदयः गोस्वामीतुलसीदास- विरचित-दोहावली रामचरितमानसश्च उभयोः आधारेण रामराज्यस्य विविध- सङ्कल्पनाः अत्यन्तं मधुरशैल्या प्रस्तूय कार्यक्रमस्य भावपूर्णं समापनं च कृतवान्। डॉ. अलका,डॉ. शिप्रा पन्तः,डॉ.सुमनकुमारः च स्व-स्वमधुर-स्वरेण भजनं प्रस्तूय संवादगोष्ठ्याः वातावरणं राममयं कृतवन्तः। विचारगोष्ठीं महाविद्यालयीयः समारोहकः डॉ.डी.एन.जोशीमहोदयः सञ्चालयति।तेन विशिष्टशैल्या स्वविचारं प्रस्तुतं। अस्यां विचारगोष्ठ्यां प्रो. एस.एस. मौर्यः, डॉ.आर.एस.कनौजिया, डॉ.प्रमोदजोशी,डॉ.भावना पन्तः, डॉ.निवेदिता अवस्थी,डॉ.कृष्णा भारती, मनोजपाठकः शिवाकान्तशुक्लादयः अन्ये च जिज्ञासवः उपस्थिताः आसन्।

जदयू इत्यस्मै महत् आघातम्, डॉ. सुनीलः दलात् त्यागपत्रं दत्तवान्, रामलला प्राणप्रतिष्ठायाः शुभावसरे मुख्यमन्त्री नीतीशकुमारः इत्यनेन सह सम्बन्धभङ्गं घोषितवान्

हिमसंस्कृतवार्ताः- कुणाल कौशिकः, अयोध्यानगरस्य नवनिर्मिते मन्दिरे 22 जनवरी दिनाङ्के रामलला इत्यस्य अभिषेकः अभवत्। परन्तु, अस्मिन् शुभावसरे सोमवासरे जदयू-संस्थायाः महत् आघातं जातम्। मुख्यमन्त्री नीतीशकुमारस्य जदयू- पक्षस्य वरिष्ठनेता डॉ. सुनीलकुमारः दलं त्यक्तुं घोषणां कृतवान्। जदयूतः त्यागपत्रस्य विषये सोशल मीडियायां पोस्ट मध्ये सः लिखितवान् यत्, 'ॐ श्री गणेशाय नमः... अद्य सम्पूर्णं भारतं राममयं अस्ति।' जयश्रीरामस्य नारे गीतसङ्गीतस्य च कारणेन सर्वत्र आनन्दः वर्तते। केवलं तस्य नाम जपं कृत्वा वयं भारतीयाः धन्यताम् अनुभवामः। अहम् अपि अकिञ्चनः श्रीरामस्य पुरतः प्रणमामि। डॉ. सुनीलः जदयूप्रदेशाध्यक्ष उमेशसिंह कुशावाहाः, इत्यस्मै प्रेषितस्य त्यागपत्रे लिखितवान् अस्ति। 'अहं डॉ. सुनीलकुमारसिंहः व्यक्तिगतकारणात् दलस्य प्राथमिकसदस्यतायाः सह राज्यप्रवक्तापदात् त्यागपत्रं ददामि। 'कोरोनाकालसदृशेषु कठिनसमयेषु चिकित्साप्रकोष्ठस्य राज्याध्यक्षत्वेन दलस्य बैनरेण समाजस्य सेवां कर्तुम् अवसरः प्राप्तः। टीकाकरणशिविराणि, जागरूकता-अभियानानि, निःशुल्क-दूर-परामर्शाः, वेबिनार, जागरूकतारथाः इत्यादयः बहूनि कार्याणि कृतानि। येन राज्यस्य जनानां लाभः अभवत्। दलस्य ध्वजस्य अधः एतत् उदात्तं कार्यं वयं कदापि विस्मर्तुं न शक्नुमः। सर्वेषां दलानां प्रवक्तृणां, नेतृणां, कार्यकर्तृणां च प्रेरणः समर्थनस्य च धन्यवादः। दलस्य विविधपदेषु कार्यं कृत्वा मम कृते सुखदः अनुभवः आसीत्। वस्तुतः सुनीलसिंहः २०२३ तमस्य वर्षस्य दिसम्बरमासस्य ७ दिनाङ्के एव स्वस्य त्यागपत्रं लिखितवान्। परन्तु सः जनवरीमासे २२ दिनाङ्के सार्वजनिकं कर्तुं विशेषकारणं दत्तवान्। सुनीलः अवदत् यत् अद्य अतीव शुभः दिवसः अस्ति। रामललाप्राणस्य अभिषेकं विषये देशे सर्वत्र आनन्दस्य वातावरणं वर्तते। अतः सः दलात् निर्गमनस्य सार्वजनिकघोषणायै जनवरीमासे २२ दिनाङ्कस्य दिवसं चिनोति। इदानीं भगवान् श्रीरामः कर्तव्यमार्गस्य मार्गदर्शनं करिष्यति इति अपि उक्तवान्। सुनीलसिंहः शीघ्रमेव भाजपायाः सदस्यतां गृह्णीयात् इति विश्वासः अस्ति। दीर्घकालं यावत् एसजेडीयू-संस्थायां स्थित्वा सः अनेकानि कोष्ठकानि सम्पादितवान्। तदतिरिक्तं सः दलस्य प्रवक्ता इति बहुधा स्वीकृतः अस्ति। एतस्य सर्वस्य मध्ये अधुना सः शीघ्रमेव भाजपायां सम्मिलितुं शक्नोति इति विश्वासः अस्ति। सूत्रेषु उक्तं यत् जदयू एनडीएतः विरक्तः अभवत् तदा सः क्रुद्धः जातः। अस्य कारणात् इदानीं सः दलात् निर्गन्तुं घोषितवान्।

निर्वाचनानि आगच्छन्ति, न रामः- तेजप्रतापः

हिमसंस्कृतवार्ताः- कुणाल कौशिकः, मोतिहारी रामलला राममन्दिरे उपविष्टः अस्ति। राममन्दिरस्य रामलला- अभिषेकस्य आयोजनात् विपक्षदलानां नेतारः दूरं कृतवन्तः आसन्। रामललाप्राणप्रतिष्ठायाः विषये राजनैतिकयुद्धं प्रचलति। अस्य आयोजनस्य परदिने एव राष्ट्रीयजनतादलस्य विधायकः बिहारसर्वकारस्य मन्त्री च तेजप्रताप यादवः अस्य विषये वक्तव्यः आगतः। तेजप्रताप यादवः X (पूर्वं ट्विटर) इत्यत्र पोस्ट कृत्वा भारतीयजनतापक्षे (भाजपा) नामतः आक्रमणं कृतवान्। सः स्वस्य X पोस्ट मध्ये उक्तवान् यत् रामः न आगच्छति, निर्वाचनं आगच्छति। तेजप्रतापः उक्तवान् यत् श्रीरामः अस्माकं मनसि, हृदये, प्रत्येकस्मिन् कणे च पूर्वमेव वर्तते। भगवतः विष्णोः कल्कि- अवतारस्य विषये अपि तेन स्वपदे चर्चा कृता। तेजप्रतापः उक्तवान् यत् सनातनधर्मस्य विश्वासानुसारं भगवान् श्रीरामः भगवान् विष्णोः अवतारः अस्ति, कलियुगस्य समाप्तेः अनन्तरं धर्मस्य पुनर्स्थापनार्थं भगवान् विष्णुस्य अन्तिमः अवतारः कल्कि अद्यापि आगन्तुं न अर्हति। राजद विधायकः बिहारसर्वकारस्य मन्त्री च स्वस्य पोस्ट इत्यस्य अन्ते 'सियावर रामचन्द्र की जय' इति लिखितवान् अस्ति। राममन्दिरस्य रामलला इत्यस्य च प्राणप्रतिष्ठायाः विषये तेजप्रतापस्य वक्तव्यं प्रथमवारं न दत्तम्। प्राणप्रतिष्ठादिने अपि तेजप्रतापः फेसबुकमध्ये स्थापितवान् आसीत् यत् रामः सर्वेषां मनसि अस्ति। सर्वप्रथमं स्त्रीणाम् उपरि अत्याचाराः निवारयितव्याः, दारिद्र्यस्य क्षुधायाः च रावण इव कथं निराकरणं करणीयम्। अस्मिन् विषये विचारः भवितुमर्हति। यदि भवान् रामम् आनेतुम् इच्छति तर्हि आवश्यकता अस्ति, स्वस्य दुर्विचारं निष्कास्य देशं प्रेम- सौहार्द- समृद्धिमार्गे नेतुम्। निर्वाचनं यदा आगच्छति तदा मन्दिरम् अग्रे आगच्छति इति उक्तवान् आसीत्। निर्वाचनं समाप्तेः अनन्तरं मन्दिरं न याच्यते।

शेयरविपणिः पतितः ; सेन्सेक्सः १०५३ अंकैः, निफ्टी च २१२५० अंकैः न्यूनः, अष्टलक्षकोटिः हानिः

(हिमसंस्कृतवार्ताः - दिलीपः (नादौनम्) मासिकसमाप्तेः पूर्वं मंगलवासरे गृहशेयरविपणौ प्रमुखलाभबुकिंग् अभवत् तथा च बजटस्य बेन्चमार्कसूचकाङ्कानां च पतनं अभवत्। मंगलवासरे प्रातःकाले सशक्तं आरम्भं कृत्वा अपि सेन्सेक्सः निफ्टी च पतित्वा रक्तवर्णं निमीलितौ। मंगलवासरे सेन्सेक्स ७०,३७०.५५ इति मूल्ये १,०५३.१० अंकाः अथवा १.४७% पतनेन सह समाप्तः। अपरपक्षे निफ्टी २१,२३८.८० इति क्रमेण समाप्तः, ३३३.०० अंकाः अथवा १.५४% न्यूनः अभवत्। सुवर्णे १०० रुप्यकाणि वृद्धिः, रजते च २०० रुप्यकाणां वृद्धिः अभवत्। दिल्ली-बुलियन-विपण्यां मंगलवासरे सुवर्णस्य मूल्यं १०० रुप्यकैः वर्धमानं प्रति १० ग्रामं ६३,२५० रुप्यकाणि यावत् अभवत्। अस्मिन् एव काले रजतस्य मूल्ये अपि २०० रुप्यकाणां वृद्धिः अभवत्, यत् प्रतिकिलो ७५,७०० रुप्यकाणि यावत् अभवत्।

डॉलर बनाम रुप्यकः
अन्तरबैङ्क विदेशी विनिमय विपण्यां रुप्यकस्य मूल्यं प्रति डॉलरं ८३.११ इति मूल्ये उद्घाटितम् तथा च व्यापारकाले ८३.०६ प्रति डॉलरस्य उच्चतमं, न्यूनतमं च ८३.१७ प्रति डॉलरं स्पृष्ट्वा अन्ततः ८३.१६ (अस्थायी) इति मूल्ये स्थगितः अभवत्, यत् पूर्वसमाप्तेः अपेक्षया नवपैसाः न्यूनम् अभवत्।

अन्ताराष्ट्रीयशिक्षादिवसः

डॉ नरेन्द्रराणा सिरमौरः ।

सर्वेषां कृते समावेश्याः, समानतायुक्त्याः, गुणवत्तापूर्णाशिक्षायाः च परिवर्तनकारीकार्याणां समर्थनार्थं प्रतिवर्षं २४ जनवरी दिनाङ्के अन्ताराष्ट्रीयशिक्षादिवसः आचर्यते। शान्तिविकासाय शिक्षायाः महत्त्वस्य, भूमिकायाः विषये च जागरूकतां जनयितुं युनेस्को-संस्थाया अयं दिवसः अन्ताराष्ट्रीयदिवसरूपेण चयनितः । अस्य वर्षस्य विषयः अस्ति- स्थायिशान्तये शिक्षणम्। शान्तये शिक्षणं परिवर्तनकारी प्रक्रिया भवितुमर्हति, येन शिक्षकाः आवश्यकं ज्ञानं, मूल्यानि, मनोवृत्तयः, कौशलं, व्यवहारं च प्राप्तुं समर्थाः भवन्ति, येन ते स्वसमुदायेषु शान्तेः उत्प्रेरकरूपेण कार्यं कर्तुं सशक्ताः भवन्ति। अधिकशान्तिपूर्णस्य, न्यायपूर्णस्य,

स्थायित्वस्य च समाजस्य आधारः शिक्षायाः माध्यमेन स्थापितं भवति। अस्माकं दैनन्दिनजीवनस्य प्रत्येकं पक्षे समग्रसंभावनासु च व्याप्तं बलं वर्तते। जलवायुपरिवर्तनस्य वर्धमानस्य, लोकतान्त्रिकक्षरणस्य, निरन्तरं असमानतायाः, वर्धमानस्य भेदभावस्य, द्वेषभाषणस्य, हिंसायाः, वैश्विकस्तरस्य द्वन्द्वस्य च सम्मुखे भविष्ये एतेषाम् आव्हानानां सम्बोधनाय निवारणाय च एकं शक्तिशाली साधनं शिक्षा एव वर्तते। अपि च, यदा प्रभावीरूपेण आकारः क्रियते, कार्यान्वितं च भवति तदा शिक्षा वर्धमानप्रतिफलेन सह दीर्घकालीननिवेशः भवति" इति संयुक्तराष्ट्रसङ्घः आधिकारिकजालस्थले लिखितवान्। निष्कर्षरूपेण वदामः चेत् अस्य दिवसस्य उद्देश्यं लैङ्गिकसमानतायाः प्राप्तिः, दारिद्र्यचक्रस्य स्थाने समावेशी, समानगुणवत्तायुक्तशिक्षणेन च सर्वेषां कृते आजीवनं शिक्षायाः समानावसराः च भवेयुः।

पहाड़ी गल्लां

हिमसंस्कृतवार्ता

मेरेया परमेसरा सटी दे सेर पाणी

दिसंबर मिहना भी चली गया खाली लगदा जनवरी बी ईयांई टप्पी जाणी नेहरा बड़ा चढ़दा बस गड़ गड़ करदा मेरेया परमेसरा सटी दे सेर पाणी

लोहड़ी बी सुक्की ई लंगी गी बून्द नी बरीह कोरा पयादा फसल बर्बाद बदी गई सुक्की ठंड

लोहड़ी गाई बच्चेयां घरें घरें जाई ठंडी री नी किती परवाह मूंगफली गच्चक तिलचौली खादी किती बौहत नंद

दिसंबर मिहने च लगदी थी झड़ियां

कई कई दिन नी हुन्दी थी बन्द

पाहड़ बी सारे भरी जांदे थे हिउयां कने

पट्टेया री मारदे थे बुककल तां मनी जांदी थी ठंड

पर्यावरण तांजे बिगड़ेया तां ई होयादा एह कम्म नराला बदलोई गए मौसम बदलोई गई गर्मियां कने स्याला

बरसात बी घट होया करदी बरया ई नी करदा परमेसर बौहत समझायादा पर मनदा नी माहणुएं रा मन काला

पाणीए रा करा इस्तेमाल बड़ा सम्भली कने

औणे वाले टैमा च मुश्किल बड़ी औणी

बून्द बून्द जो तरसणा सारेयां लोकां

तांजे पीणे जो नी मिलणा पाणी

खेत सुक्के कने माल पशु बी तरयाये

तूत हुई जाणे जे तू जल बरसाए

जाता ते बाहर फेरी क्या करना घघरू

सै जे टैमा पर कम्म ई नी आए

रवींद्र कुमार शर्मा

घुमारवीं

जिला बिलासपुर हि प्र

कालोऽयं परिवर्तनमेति

यदुदेति तदस्तमेति, कालचक्रं नित्यमेति।

रे! मनुज! सावधानं चल, कालोऽयं परिवर्तनमेति।१।

पश्येमां सूर्यसुशोभां, या हि प्रातः समुदेति।

चकास्ति भ्राजते सततं, किन्तु सान्ध्येऽस्ततामेति।२।

पातोत्पातखेलेयं जीवने साकमेवेति।

रे! मनुज! सावधानं चल, कालोऽयं परिवर्तनमेति।३।

महेशशास्त्री
कुरेडा, टोङ्क,
राजस्थानम्

हिमसंस्कृतवार्ता:

श्रीरामः भारतस्य आत्मा यः प्रत्येकं भारतीयस्य हृदये निवसति"

लेखकः -डॉ.पवनःशर्मा (सोनीपत-हरियाणा तः)
ईमेल -shastrapawan86@gmail.com

सर्वेषां अधरेषु च दृश्यमानः अस्ति। संक्षेपेण वक्तुं शक्यते यत् श्री रामः भारतस्य आत्मा, अस्माकं परिभाषा, अस्माकं आदर्शजीवनमूल्यानां च प्रतिनिधिः, मर्यादा पुरुषोत्तमः, यः जन्मतः मृत्युपर्यन्तं प्रत्येकभारतीयस्य अधरे एव तिष्ठेत्, एषा प्रार्थना प्रत्येकस्य हृदये भवेत्।

अतःसर्वेषां कृते भूयोभूयः शुभाशयाः।

॥ श्रीरामायणकथा ॥

लङ्काकाण्डम्! (द्विषष्टितमः सर्गः)

पुष्पकविमानेन श्रीरामचन्द्रस्य अयोध्यायात्रा,

भरद्वाजगुहादिभिः सह च

साक्षात्कारः। (द्वितीयः खण्डः)

पुष्पभूषितं तत् पुष्पकविमानम् उपस्थितं कृत्वा अविदूरे स्थितः विभीषणः श्रीरामम् अब्रवीत् हे राघव! इदानीं किं कुर्यामहम्? विभीषणस्य तद् वचनं श्रुत्वा राघवः लक्ष्मणेन सह विमर्शं कृत्वा स्नेहपुरस्कृतं वाक्यम् अब्रवीत् हे राक्षसेश्वर! कृतप्रयत्नकर्माणः सर्वे वानराः विविधैः रत्नैः अर्थैश्च त्वया सम्पूज्यन्ताम्। इमां लङ्कां कश्चिदपि जेतुं न अशक्नोत् परन्तु एतैः प्राणभयं त्यक्त्वा सङ्ग्रामेषु अनिवर्तिभिः हृष्टैः युद्धं कृत्वा इयं लङ्का विजिता। अतः धनरत्नप्रदानैः तेषां कृतकर्मणां कार्यं सफलं कुरु। यदि त्वया कृतज्ञेन एते सम्मानिताः

भविष्यन्ति तर्हि एते सर्वे हयियूथपाः अत्यन्तं हृष्टाः भविष्यन्ति, तव च अनुगताः भविष्यन्ति। रामेण एवमुक्तः विभीषणः रत्नार्थसंविभागेन तान् सर्वान् वानरान् समपूजयत्। रत्नार्थैः पूजितान् वानरयूथपान् दृष्ट्वा सन्तुष्टः धनुष्मान् श्रीरामः तदा लज्जमानां यशस्विनीं वैदेहीम् अङ्केन आदाय भ्रात्रा लक्ष्मणेन सह तद् उत्तमं विमानम् आरोहत्। विमानम् आरुह्य रामचन्द्रः सविभीषणं सुग्रीवं सर्ववानरान् च सम्बोधयन् अब्रवीत् - भवद्भिः सर्वैः एतद् मित्रकार्यं कृतम्। हे सुग्रीव! यत् कर्म भवता कृतं तत् सर्वं मित्रेण स्निग्धेन हितेन च धर्मभीरुणा च कृतम्। इदानीं स्वसैन्येन आवृतः सन् किष्किन्धां गच्छतु। हे विभीषण! मया दत्ते स्वराज्ये त्वं वस। सेन्द्राः देवाः अपि त्वां धर्षयितुं न शक्यन्ति। अधुना अहं मम पितुः राजधानीम् अयोध्यां प्रतियास्यामि।

रामेण एवमुक्ताः सर्वे वानराः सविभीषणाः च प्राञ्जलयः अवदन् हे प्रभो! वयमपि अयोध्यां गन्तुम् इच्छामः, भवान् अस्मान् सर्वान् कृपया नयतु। तत्र गत्वा वयं मुद्युक्ताः वनानि नगराणि च विचरिष्यामः। हे नृपसत्तम! तत्र भवन्तम् अभिषेकार्थं दृष्ट्वा मातरं कौशल्यां च अभिवाद्य अचिरात् स्वगृहान् प्रत्यागमिष्यामः। विभीषणस्य वानराणां च वचनं श्रुत्वा रामचन्द्रः वानरान् ससुग्रीवविभीषणान् प्रत्यवदत्- यदि अहं भवद्भिः सह अयोध्यां गच्छेयं तर्हि अहं प्रीतिं लप्स्ये। अतः हे सुग्रीव! वानरैः सह क्षिप्रं विमानम् आरोह। सखे विभीषण! त्वमपि क्षिप्रं सामात्यः विमानम् आरोह। तेषु आरूढेषु सर्वेषु रामस्य आज्ञया कुबेरस्य तद् विमानम् आकाशम् उदपतत्। तदानीं स्वगतेन हंसयुक्तेन विमानेन प्रहृष्टः प्रतीतः च श्रीरामः कुबेरवत् अभात्। तस्मिन् समये वानरर्क्षाः, महाबलाः राक्षसाश्च दिव्ये विमाने यथासुखम् उपाविशन्।

शान्तिः बहिर्नास्ति, आत्मन्येव तद्विद्यते

प्रायशो मनुष्याः प्रपञ्चे शान्तिं मार्गयेयुः, परन्तु तदप्राप्य खिन्नताम् अनुभवेयुः। एतत्तु सत्यमेव यत् चक्षुषोः बहिर्भागे शान्तेः आभासमात्रं भवति, परन्तु तस्याः न कापि सत्ता विद्यते। बहिर्भागे तु केवलं जडप्रकृतिर्हि स्यात्, जडवस्तुषु चेतनरूपा शान्तिर्न तिष्ठति। शान्तिः चेतनरूपस्य आत्मनो विषयः। आत्मा परमात्मनो हि अंशभूतः। परमात्मनः स्वरूपो हि सच्चिदानन्दभूतः। अतः शान्तिः जडशरीरस्य विषयो न, अपितु आत्मनो विषयः। अतः आत्मचिन्तनेन हि तत्सम्भवति, न वा शारीरिकयत्नेन।

वस्तुतः जीवनचक्रे जन्म, शिशुत्वं, कैशोर्यं, यौवनं, प्रौढत्वं, वार्धक्यं, मरणम् इत्याद्यः नानावस्थाः क्रमेण आयान्ति, एताः सर्वाः अपि परमशक्त्या पूर्वनिर्धारिताः वर्तन्ते। यथा किञ्चन वृक्षपत्रं नानावस्थाः अतिक्रम्य अन्ते पीतवर्णं प्राप्य भूमौ निपतति, तद्वत् भूमिजानां सर्वेषामपि जीवनदशा एतादृशी एव। अतो मनुष्यो मृत्योः पूर्वं हि स्वकल्याणस्य चिन्तनं कुर्यात्। स्वस्थावस्थायां हि तस्य दिनचर्या धर्मानुकूला भवेत्, धर्मसङ्ग्रहं कुर्यात्। वर्धमानेन वयसा सह वैराग्यमपि वर्धमानं भवेत् तथा शनैः शनैः कुटुम्बतः अन्धमोहं त्यजेत्, भौतिकसुखतृष्णातः आत्मानं दूरीकुर्यात्। निस्पृहता, तटस्थता, एकान्तता इत्यादिभ्यः आनन्दं स्वीकुर्यात्, यतोहि जीवनसमाप्ततः पूर्वं हि कापि आकाङ्क्षा मनसि अवशिष्टा न स्यात्। एवं विना भय-दुःख-मोहादिभिः, प्रभुस्मरणेन सह च देहः त्यक्तुं शक्येत। एतदर्थम् सततम् आत्मचिन्तनं कर्तव्यं, भगवत्सामीप्यस्य च अनुभवो भवेत्। ईशस्मरणेन ईशस्पर्शस्य प्रतीतिर्जायते, एकविशिष्टस्य ओजसः आभासः अनुभूयते, एवञ्च एका विलक्षणा सन्तुष्टिः तृप्तिर्वा प्राप्यते। परमात्मनो भक्तिर्हि एका विकल्पभूता स्यात्। यदि शान्तिरस्ति तर्हि तत्रैव अस्ति, संसारे कुतो वा शान्तिरिति, शुभम्।

असमप्रदेशीयः विज्ञानशिक्षकः, नारदोपाध्यायः

भागवान् श्रीरामः भारतस्य आत्मा यः प्रत्येकं भारतीयस्य हृदये निवसति। यस्य दिवसस्य कृते सर्वे सनातनाः बहुकालं प्रतीक्षन्ते स्म, सः दिवसः अधुना आगतः। अधुना भगवान् अयोध्यायां निर्मितं भव्यं राममन्दिरं उपविश्य स्वभक्तानाम् दर्शनं दातुं गच्छति। न केवलं भारतं अपितु समग्रं विश्वं २०२४ जनवरी २२ दिनाङ्कस्य उत्सुकतापूर्वकं प्रतीक्षते। अस्मिन् दिने श्रीरामः अयोध्यायां स्वजन्मस्थाने नवनिर्मितः भव्यमन्दिरस्य गर्भगृहे स्थापितः जायते। अयोध्यानगरं इतिहासं निर्मातुम् गच्छति। एतेषां 'सर्वस्य रामः' इत्यस्य अर्थः स्वभावानुसारं भिन्नरूपेण अवगन्तुं शक्यते, परन्तु सर्वेषां सारः अस्ति यत् रामः सर्वेषां एव अस्ति। श्रीरामः न केवलं सनातनभूमेः भारतस्य उपासकः, अपि च श्रीरामः सम्पूर्णजगतः अस्या पवित्र वसुन्धरायाः प्रत्येकस्य जीवस्य कृतेऽस्ति

भागवान् श्रीरामः भारतस्य आत्मा यः प्रत्येकं भारतीयस्य हृदये निवसति। अस्ति यत् श्रीरामः एव अस्य जगतः प्रत्येकस्य समस्यायाः समाधानम् अस्ति। भगवान् श्री रामस्य प्राण प्रतिष्ठायाः शुभ मुहूर्तःपौष शुक्ल द्वादशी तिथौ, विक्रमः संवतः २०८० अर्थात् जनवरी मासस्य २२ तमे दिनांके २०२४ वर्षे, सोमवासरे जायते। इत्थं २२ जनवरी दिनाङ्के ८४ सेकेण्ड् कालखण्डे ऊर्जायाः प्रवाहस्य कारणात् सम्पूर्णं ब्रह्माण्डं दिव्यशक्त्या पूरितं भविष्यति। भगवतः श्रीरामस्य अभिषेकार्थं ८४ सेकेण्डस्य अतीव सूक्ष्मः मुहूर्तः निर्धारितः अस्ति। यत् १२:२९ निमेष ८ सेकेण्ड् तः १२:३० निमेष ३२ सेकेण्ड् पर्यन्तं भविष्यति। अयं दिवसः कस्यापि एकस्य मन्दिरस्य उत्सवविषये नास्ति, अपितु देशे सर्वत्र जनानाम् दृष्टिः, विचाराः च परिवर्तयितुं उपलब्धेः विषयः अस्ति। राममन्दिरं प्रति समाजस्य विश्वासः एतावत् अस्ति यत् श्रीरामः सर्वत्र